

'The birds and the bees, the flowers and the trees...'

Vruchtontwikkeling van appel- en perenbomen

Verkoop nooit de huid voordat je de beer hebt geschoten... Vorig jaar ging dat voor mij wel op: ik heb een mooie rij hoogstamgoudreinetten staan, die in het voorjaar prachtig in bloei kwamen. Ik zag de kraakvolle bomen al voor me, net zoals ze er in 2011 uitzagen. We hebben toen veel takken gestut om te voorkomen dat ze onder het grote gewicht van de oogst zouden afbreken. Maar nee dus, er kwam in 2015 van die 10 bomen maar een paar honderd kg, nog geen 10 % van wat ik verwachtte tijdens de bloei.

DOOR: JOKE VAN DEN BAN

Ik was niet de enige met tegenvallende oogst. Veel goudreinetten droegen slecht vorig jaar. Ook diverse andere rassen gaven weinig vrucht, waaronder de stoofpeer Saint Remy.

Bij problemen met de vruchtzetting en -ontwikkeling kunnen verschillende factoren een rol spelen. Ga, om te bepalen wat van toepassing kan zijn, de

volgende punten na:

1. Bloei de boom?
2. Zo ja, vielen de bloemen eraf of was er wel vruchtzetting?
3. Vielen de jonge vruchten er dan af terwijl ze ongeveer walnootgroot waren?
4. Waren de vruchten groter maar nog onrijp toen ze vielen of verdwenen?

Bij 1:

Als de boom niet bloeiende, dan zijn er het voorgaande jaar geen bloemknoppen gevormd. Te harde groei kan daar een oorzaak van zijn. Staat de boom soms met de entplaats onder de grond? Of is de boom heel sterk gesnoeid en daardoor heel hard gaan groeien? De verlengenis, dat is de scheut die uit de eindknoppen groeit, is bij een boom

die in evenwicht qua groei en vruchtzetting ongeveer 60 cm.

Om de groei te verminderen kan je wortelsnoeien, snoeien in de zomer en/of de stam inzagen. Wortels kun je soms afsteken met de spa, maar je weet nooit hoeveel wortels je dan weghaalt. Fruittelers snoeien met een zaag de stam soms in tot 1/3 van de dikte, en dan 30 cm hoger nog eens en dan van de andere kant. Het gaat met name om de bastvaten, dus de buitenste paar cm van de stam.

Het kan ook zijn dat de boom te weinig energie had om bloemknoppen te vormen. Dat zie je bv bij de Gieser Wildeman en bij de Benoni. Deze hebben ook het ene jaar veel vruchten en het jaar daarop niets: dit verschijnsel noemen we beurtjaren.

Remedie: snoeien en dunnen aan het begin van een draagjaar!

Bij 2:

Als de bloemen er af vielen dan kan dat zijn door nachtvorst. Nachtvorstschade is na één dag te zien als je het vruchtbeginsel overdwars doorsnijdt: de stamper is zwart geworden, herkenbaar als een zwart puntje in het midden.

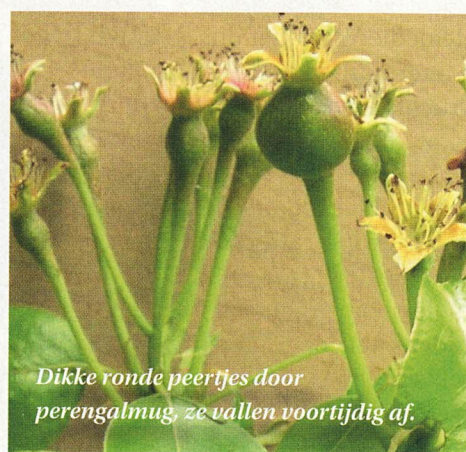
Het kan ook zijn dat de appelbloesemkever volop in de appelbomen heeft gezeten: de stijlen en stampers zijn dan opgegeten en de bloemblaadjes blijven als dopjes in de boom zitten.

Het kan ook zijn dat de boom alleen zet bij kruisbestuiving, dus bestuiving door een ander ras (wel dezelfde fruitsoort!). Dat is het geval bij veel appelrassen, zeker ook bij de Goudreinet. Vroeger, in hoogstamboomgaarden, plantte men Yellow Transparant als bestuiver, en ook Jonathan, en later James Grieve. Allemaal heel goede bestuivers. Ook sierappels zoals Red Sentinel bestuiven goed. Als er maar een paar verschillende rassen bij elkaar worden geplant die tegelijk bloeien komt het goed. Het ras Sterappel bloeit heel laat. Dan moet er dus een ander laat ras bij worden geplant. Op internet is veel informatie over welke rassen elkaar bestuiven.

Zie bv: www.fruithomen.net > Bestuiving en www.bongerdgroteveen.nl/bestuiving.php

Verdroogde bloesem door appelbloesemkever

Dikke ronde peertjes door perengalmug, ze vallen voortijdig af.

Zaagwesp-ring (Foto's: Joke van den Ban)

'Wormstekigheid' door rupsen van de fruitmot

Het stuifmeel moet ook overgebracht worden. Zeker op beschutte plekjes, daar waar het warmer is en bijen eerder actief worden, is bestuiving vaak beter. Als het warmer is groeien de stuifmeelkorrels sneller door de stamper heen naar de eicel en is de kans op succes groter.

Bij 3

Er liggen nog meer insecten op de loer dan alleen de appelbloesemkever. Incidenteel zijn ze een groot probleem.

Bij appelbomen is er de appelzaagwesp. Deze legt eitjes in de bloembodem. Hieruit komt een larve die een zaagwesp-ring veroorzaakt (zie foto). Daarna holt hij nog enkele vruchten uit, die vervolgens afvallen. Vind je dus tijdens de oogst veel vruchten met een zaagwesp-ring, dan zullen er ook veel vruchtjes afgevallen zijn. Remedie: haal aangetaste vruchtjes weg voordat de larven de grond weer in kunnen kruipen, of laat kippen dat doen. Spuiten met Quassia kan ook, maar dit is moeilijk verkrijgbaar.

Een perenboom heeft in dezelfde tijd een ander insect als belager: de perengalmug. Jonge, aangetaste kleine peertjes worden heel dik en rond en vallen

dan af met tientallen larven binnenin die vervolgens de grond in kruipen. De Tromphe de Vienne heeft daar nogal eens veel last van. Remedie: pluk de dikke peertjes, ze zijn goed te herkennen, en voer ze af.

Bij 4

Als de groei stagneert, bv door droogte, kan de vrucht versneld afrijpen. Er ontstaat dan een kurklaagje bij de steel en de vrucht valt.

De vrucht wordt ook versneld rijp en daarna rot als deze is aangetast, aangepikt door een vogel of een wesp, of als deze wormstekig is: binnenin zit dan de rups van de fruitmot. Vogels zijn te verjagen door roofvogels of vliegers die er als roofvogel uitzien. Wespen zijn te vangen m.b.v. limonadesiroop. Doe dit in een pot of fles, zodat ze gemakkelijk erin kunnen vliegen en er moeilijk uit kunnen. Het gaat goed met plastic literflessen door deze door te snijden en het bovenste deel omgekeerd erop te zetten, een paar cm limonadesiroop onderin en dan in de boom hangen. De fruitmot, tenslotte, overwintert achter een ruwe bast, of op andere beschutte plekjes tussen hout.

Remedie: Verwijder dus geschikte overwinteringsplaatsen en ruim aangetaste vruchten, waar de rups nog in zit, op.

Tot slot:

Een probleem dat ik nog niet genoemd heb is **proliferatieziekte**. Dat is een virusziekte bij appelbomen. Binnenin de boom groeien dan scheuten die tijdens het eerste groei-jaar sterk vertakken, er daardoor bossig uitzien. De aangetaste bomen dragen steeds slechter: minder en kleinere vruchten. Virusziekten zijn niet te bestrijden. De bomen kunnen beter worden gerooid. Deze ziekte wordt vermoedelijk door een insect, de appelbladvlo, overgebracht.

De foto's verduidelijken een en ander. Er zijn dus verscheidene oorzaken. Regelmatig kijken, helpt de oorzaak te vinden.

Biologisch fruit telen zit vol haken en ogen. Maar vruchten die je uiteindelijk oogst in je eigen tuin zijn meestal zeer de moeite van het eten waard door hun

Te veel groei gaat ten koste van bloei en vrucht.

Bossige groei door proliferatieziekte.

uitstekende aroma dus misschien moeten we wat aantastingen maar voor lief nemen. Het kan ook heel goed gaan!

Edu-Bio-Crêpe tuinmulchpapier

Een milieuvriendelijk alternatief voor plasticfilm.

NIEUW

- Bruikbaar op land, in de tuin, tunnels en kassen.
- Bescherming tegen ongedierte zoals slakken.
- Beschermd tegen onkruid: minder herbiciden nodig.
- Waterdoorlatend door microperforatie.
- Voorkomt uitdrogen en houdt de bodem luchtig.
- Betere voedingsstofbeschikbaarheid.
- Zorgt voor een gelijkmatige bodem temperatuur.
- Gemaakt van Europese grondstoffen.
- Volledig biologisch afbreekbaar.
- Na de oogst eenvoudig onder te spitten/ploegen.
- Beschikbaar in verschillende breedtes en lengtes.

Bio-Crepe

Bio-Crepe vof
Jisperweg 49
1464 NG Weelbeemster
Tel: 06 22948054
E-mail: fr@bio-crepe.com

www.bio-crepe.com
Bosbeeklaan 8
2071 AL Santpoort
Tel: 06 52063319
E-mail: eh@bio-crepe.com

Aardbeiplantje.nl

VAN DE ECHTE KWEKER

Lekkere aardbeien uit eigen tuin

Met aardbeiplanten van de echte kweker:
www.aardbeiplantje.nl

Nu volop verkrijgbaar!

www.aardbeiplantje.nl